

Список використаних джерел

1. Бедь В. В. Юридична психологія. 226 с. URL : https://law.sspu.edu.ua/files/documents/books/library/38/bed_viktor_yuridichna_psihologiya.pdf
2. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія : підруч. 2-е вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2008. 240 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Konvalova_Violetta/Yurydychna_psykholohiia.pdf?PHPSESSID=h84rk9lk7uis4ldcfensj85jpb.
3. Шинкаренко І. О. Конспект лекцій з дисципліни «Юридична психологія». Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 174 с. URL : https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf.
4. Шинкаренко І. О. Напрями формування психологічної готовності працівників міліції та бійців національної гвардії до виконання службово-бойових задач в екстремальних умовах. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2015. № 1. С. 164–172.

Микола РИК

старший викладач кафедри
філософії і соціальної антропології
імені професора І.П. Стогнія
Університету Григорія Сковороди
у Переяславі,
кандидат філософських наук

**УКРАЇНСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ У ФІЛОСОФСЬКІЙ
ТВОРЧОСТІ Г. СКОВОРОДИ**

Г. Сковорода – один із найсамобутніших і найвідоміших мислителів в історії української філософії. Така популярність спричинила появу величезної кількості різних трактувань його філософсько-просвітницької спадщини. З кожним роком творчість Г. Сковороди переосмислюється, а деякі авторські тлумачення обґрунтовано критикуються і спростовуються. Щоб оцінити спадщину українського філософа найбільш точно, потрібно звернути увагу на культурне середовище, в якому він перебував.

Насамперед відзначимо, що Г. Сковорода був дотичний до освітньої сфери України. За часів його життя функціонувала освітня система, що була побудована за зразком старих європейських навчальних закладів. Києво-Могилянська академія, українські колегіуми та церковні початкові школи – це ті установи, котрі спадають на думку, коли говоримо про українську освіту XVIII ст. Освітній процес у цих закладах значною мірою базувався на церковно-релігійних традиціях, а новочасні віяння виходили за їхні межі та знаходили свою реалізацію у становленні української ідентичності.

За прикладом європейських навчальних закладів, у Києво-

Могилянській академії у студентів виховувалися принципи свободи, котрі полягали у вільному мисленні та творчому трактуванні філософських і релігійних доктрин. Така методика сприяла тому, що однією з особливостей української ідентичності стало поняття свободи.

Існує також чимало сучасних досліджень філософської спадщини українського мислителя, в яких Г. Сковорода зображується як філософ свободи. Це твердження не викликає жодних сумнівів, адже навіть неуважний читач зможе побачити, що окреслена тематика проходить наскрізною лінією через усю творчість філософа, попри те, що жоден філософський твір не був їй присвячений. І дійсно, Г. Сковорода був людиною, яка не тільки визначала етико-маральні максими, а й сама дотримувалася їх у повсякденному житті. Прикладом можуть слугувати його пошуки щастя, що поділяють становлення світогляду на різні етапи. Можна побачити, як у ранніх творах український мислитель наголошував на тому, що щастя дається людині внаслідок важких зусиль, але з часом можна простежити, як ці уявлення кардинально змінюються. І вже у своїх пізніх творах він дійшов думки, що насправді щастя лежить на поверхні. Таким чином, створюючи власну філософію, він був вільним у своїх роздумах, що подекуди призводило навіть до помилок.

У четвертій Пісні «Саду божественних пісень» Г. Сковорода наголошував, що «Дух свободи внутрь нас родит» [1, с. 54]. Дух свободи постає фундаментальною онтологічною сутністю людини, джерелом її буття і всієї її діяльності. Згадуючи вчення українського мислителя про дві натури, це можна трактувати як народження «внутрішньої людини» в тілі. Саме свобода виступає тут першоджерелом «внутрішньої людини», яку також називають істинною людиною, Христом у людині або Богом у людині.

Г. Сковорода дуже часто наголошував, що «внутрішня людина» має божественну сутність, котра є основним принципом буття і функціонування людини. Це джерело мислення та любові. Оскільки свобода є основним онтологічним принципом у людині, принципом, що підтримує і визначає всю діяльність, вона наближає її до Бога.

З проблемами ідентичності український народ стикався протягом усієї своєї історії. Українська нація значний період часу перебувала під окупацією, а український народ зазнавав переслідувань із боку різних країн. Відчуття власної ідентичності було і залишається одним із найголовніших мотиваційних чинників становлення українців як нації. Пройти такий важкий шлях допомагало осмислення своєї сутності та призначення у творчості українських мислителів, філософів, поетів та письменників, зокрема Г. Сковороди. Його вчення про свободу та осмислення самого себе можна прослідкувати і в сучасному становленні української ідентичності. Революції та війни засвідчили, що прагнення до свободи було головним чинником для боротьби українців з ворогами.

Таким чином, учення про свободу і «внутрішню людину» Г. Сковороди

виступають основоположними принципами у становленні української ідентичності. Справою життя українського мислителя було відстоювання свободи, пізнання самого себе та пошук свого місця у світі. Г. Сковорода неухильно рухався власним особливим і самобутнім шляхом, що стало фундаментальною основою світоглядних поглядів українського народу.

Список використаних джерел

1. Сковорода Григорій. Повна академічна збірка творів ; за ред. Л. Ушкалова. Харків, Едмонтон, Торонто : Майдан ; Видавництво Канадського Інституту Українських Студій, 2011. 1400 с.

Микола СЕМЕНОВ

інструктор з військово-інженерної підготовки Київського інституту Національної гвардії України

Ольга ЄСПОВА

науковий співробітник
науково-організаційного відділу
Національної академії
Національної гвардії України,
кандидат педагогічних наук

ІНЖЕНЕРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛУ НГУ ЯК ОДНА З НАЙГОЛОВНІШИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА

Наразі, в умовах війни, як засвідчила практика, одне з провідних місць із-поміж інших суспільних інститутів займає інститут освіти. Освіта передбачає не тільки засвоєння систематизованих знань і формування на їхній основі світогляду, розвиток пізнавальних можливостей, а ще й в набуття умінь і навичок для практичного застосування загальноосвітніх та професійних знань. Саме формування професійної компетентності (знання, уміння та навички) майбутніх офіцерів є запорукою суспільних змін, насамперед у сфері державної безпеки.

Сьогоднішні події виявили принципову розбіжність між потребами та традиційним змістом професійної підготовки майбутніх офіцерів. Це свідчить про те, що наявні підходи до формування професійної компетентності є недостатньо дієвими та потребують трансформації. Однією з найважливіших професійних компетенцій майбутнього офіцера є саме інженерне забезпечення підрозділу Національної гвардії України.

З досвіду бойових дій можна зазначити, що фортифікаційне обладнання, виконане належним чином, значно підвищує живучість